KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 12 listopada roku 1834. | S R O D A. | Pismo to wychodzi codziennie o 3 z poł.
Przedpłata kwartalna złp. 5. | N^{or} 36. | wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste.

KRAKÓW.

Archikonfraternia Miłosierdzia i Banku Pobożnego

Oddając ostatnią religijną przysługę zgasłemu ś. p. Starszemu swemu JW Franciszkowi Borgiaszowi Piekarskiemu Prezesowi Sądu III. Instancyi W. M. Krakowa, orderu S. Stanisława kawalerowi, który w dniu 23 zeszłego miesiąca z żalem wszystkich przeniósł się do wieczności, odbędzie w dniu 14 b. m. to jest w następny Piątek żałobne nabożeństwo w kościele S. Barbary za dusze Jego, na które stroskaną familię, przyjacioł i pobożną powszechność zaprasza.

W drukarni Józefa Czecha wyszedł:

KALENDARZ

Polski, Ruski, Astronomiczno-gospodarski i domowy na Rok **1835**

obejmujący następujące przedmioty:

1. Część astronomiczno-kościelną

2. Wykaz przychodu i odchodu poczt.

3. Wspomnienia żywotów dziewięciu znakomitych Polaków.

4 Rzecz o kometach a mianowicie o wielkim komecie mającym się zjawić w r. 1835. Przyczem załączony jest starożytny obrazek wyobrażający kometę (z r. 1577).

5. Wiadomości techniczne gospodarskie i domowe.

6. Kalendarz historyczny miasta Krakowa.

7. Skała Zabieżowska powiastka dziejowa.

8. Wykaz poblizkich i znaczniejszych jarmarków.

9. Obliczenie wschodu i zachodu słońca; przybycia, ubycia i długości dnia.

Nadto załączona jest pieśń *Bogā Rodzica*, mająca być układu Sgo Wojciecha.

1. Exemplarz kosztuje gr. 24.

Tuzin zaś cały złp. 8.

Dnia 13 listopada 1834 r. w kamienicy pod L. 274 przy ulicy wiślnéj sprzedanemi będą przez publiczną licytacyę, za gotową srebrną monetę różne ruchomości po ś. p. X. Floryanie Kudrewiczu pozostałe.

Prawnie zajęta odzież męzka będzie dnia 14 listopada r. b. o godzinie 10 z rana w Sukiennicach M. Krakowa przez publiczną licytacyą sprzedana.

Wczoraj rozeszła się wieść, że mieszkańcy Wieliczki w wielkiej zostają obawie z powodu dostrzeżonych nowych rysów i ustępowanią się ziemi. Jedni utrzymują że to są skutki trzęsienia ziemi, drudzy, iż to pochodzi z wstrząśnienia słupów solnych działowemi wystrzałami podczas mustry jesiennej, w poblizkości miasta tego odbytej.

(*A. n.*) O wydarzonem trzęsieniu ziemi w Krakowie na dniu 15 prze-

szłego miesiąca, nadaremnie oczekiwałem obszerniejszego opisu w Gazetach. A że było dzięki Bogu lekkie, i w takim czasie przytrafiło się, w którym wiele osób jest w ruchu, niełatwo tedy każdemu dało się spostrzedz; a może i w każdem miejscu nie było jednakowe Ja mieszkając przy Stradomiu w Seminarjum na pierwszém piętrze, jak dostrzegłem tak opisuję. Dnia wyżéj rzeczonego z rana, o godzinie w pół do ósméj i minut cztery (nie podług czasu średniego, ale podług kompasu słonecznego) siedziałem w spokojności z książką w ręku. W tém drzwi z jednéj stancyi do drugiéj do połowy będąc otworzone, dwa razy skrzypnęły. Zwróciłem na nie oczy myśląc, z czegoby to pochodziło, ponieważ okna były zamknięte i żadnego przewiewu nie było! To zastanowienie się trwać mogło pięć lub sześć sekund, gdy spostrzegłem żem się kołysał z krzesłem. W ten czas wpadło mi na mysl z niejakiem przerażeniem, że to jest trzęsienie ziemi; a zamiast uchodzić z domu, tyle byłem nierostropny, że wstawszy z krzesła, doświadczałem go czy dobrze stoi i lubo dobrze stało, jednak dla lepszego przekonania się o trzęsieniu ziemi, ustawiłem go na innem miejscu, siadłem na nim i równegoż jeszcze kilka razy kołysania z jednego boku na drugi (siedząc twarzą obrócony ku północy) doświadczyłem; które potem zaczęło bydź coraz słabsze i wolniejsze i wnet ustało. Wszystko to od skrzypnienia drzwi trwać mogło, dobrze kilkanaście sekund. Kierunek był z zachodu na wschód. Kołysanie się co do prędkości równać się mogło wachaniu perpendykułu półłokciowego. Nachylanie się moje z boku na bok, zdawało mi się najmniéj na pół cala. Doświadczając pierwszy raz w życiu, a bodaj ostatni trzęsienia ziemi, przyszło mi w ów czas na myśl, że właściwiéj nazywaćby się powinno, kołysaniem ziemi. — W tymże domu na drugim piętrze, wyraźniéj jeszcze dostrzedz się dało. X. P. widział z zadziwieniem, jak się szafa z książkami chwiała; okna wewnętrzne stancyi, które były otwarte, poruszały się; a sam siedząc twarzą obrócony ku wschodowi, pochyłał się naprzód. Jak zaś daleko rozciągało się to trzęsienie ziemi, łatwo pojąć z tego, że w tymże samym dniu o godzin: 7 min. 10 z rana dało się uczuć w Peszcie; a o godz: wpół do ósmej we Lwowie. Można się domyslać, że i w okolicach Krakowa bydź musiało, lubo o tém żadnego dotąd doniesienia nie mamy. X. M. M.

Hiszpania Podług depeszy z d. dnia 28 z. m. Mina wyzdrowiał zupełnie i znajdował się w Bajonie dnia poprzedzającego. Deputacya aragońska przybyła tam do niego donosząc mu, iż 5000 milicyi dobrze uzbrojonéj i we wszystkie potrzeby wojenne zaopatrzonej na jego tylko rozkazy czeka. Elizonda uwolniona od oblegających karolistów została wzmocniona 5000 załogą. — Mina wyruszył już do Nawarry, gdzie jego obecność stanowczy zada cios pretendentowi, przekonywającemu się teraz o niemożności odzyskania urojonych praw do korony, względem któréj co do osoby jego, już

ostatecznie wyrzekł naród przez swoich reprezentantów w izbach sejmujących.— Ma nastąpić zmiana w dotychczasowem składzie ministerium; generał Alava ma otrzymać gabinet spraw zagranicznych lub poselstwo do Londynu. — Królowa rejentka wydała rozkaz, ażeby infant xiąże Lukki i infantka xiężniczka Beiry nie uznający Izabelli II. nie pobierali odtąd summ wyznaczonych na ich dworskie utrzymanie; tudzież ażeby areszt położyć na majątkach tych którzy się łączą z powstańcami; część jedna dochodów zostawia się na utrzymanie ich familii, druga na odszkodowania poniszczonych własnosci prywatnych stronnictwa przychylnego teraźniejszemu rządowi, a trzecia na spłacenie długu krajowego.— Wszyscy uczestnicy powstania są pozbawieni wszelkich tytułów godności i utracają prawo do piastowania jakiegokolwiek bądź urzędu na przyszłość. — Barnabe i Torasana naczelnicy Karlistów pobici zostali pod Mata-Comba. — Lud hiszpański domaga się głośno nieuznania pożyczki guebhardowskiej, jest wszelkie podobieństwo że dopnie celu pomimo wszelkich zabiegów ministerstwa.

Anglia. Rozwaliny zgorzałych gmachów obrad parlamentowych sprzedano przez publiczną licytacyę, zaś część mniej uszkodzoną naprawiają i urządzają dla tymczasowego odbywania tam posiedzeń izb obu, dopóki stosownego niebędzie lokalu. — Karliści bawiący w Anglii, po większej części najlepszego wychowania i niegdyś w dostatkach, żyją teraz w nędzy i bez nadziei oglądania pretendenta na tronie hiszpańskim.

Francya. Hrabia Rigny sprawuje tymczasowo złożony urząd przezmarszałka Gérard, jego następca dotąd nie wiadomy.— Francya wypotrzebuje 4/5 sukna krajowego, 1/5 tylko wywożąc za granicę, przeciwnie w Anglii 1/5 wypotrzebują a 4/5 wywożą na ląd stały.

Grecya. Król, którego podróż do Aten ciągłym była tryumfem, odebrawszy niezliczone dowody miłości i wierności ludu greckiego wrócił do Nauplii. — Zaszły także niejakie zmiany co do członków rejencyi. - Spokojność niczem dotąd nieprzerwana sprzyja reformom tego odrodzonego państwa.

Turcya. Mieszkańcy Libanonu, Druzowie podnieśli oręż i zaburzają całą Syryą z powodu zbyt uciążliwych podatków których nie są w stanie płacić.— Ibrahim jest dla téj przyczyny w kłopotach, ile że Sułtan zamyśla korzystać z tej okoliczności w celu odzyskania wspomnionéj prowincyi, co zapowiada blizką wojnę.

Ameryka. W zjednoczonych stanach Ameryki północnéj umarł niedawno minister finansów pan W. H. Crawford, mąż gwałtownych namiętności, który się z nauczyciela prywatnego potrafił wznieść mocą i energią swego jeniuszu do najwyższych urzędów. W roku 1824 był na liście kandydatów ubiegających się o prezesostwo w miejsce p. Adams, stały i wierny aż do śmierci zasadom demokratycznym.

Polacy sławni z czynów wojennych w krajach obcych z 16 i 17 wieku.
(Dokończenie)

10. Koniecpolski Alexander, Wo-

jewoda Sandomierski słynął z męstwa w wojnie cesarza z Turcją i Ferdynand III. dał mu tytuł księcia S. P. R., którego jednak nigdy Koniecpolscy nieużywali, przy majątku większym niźli wielu Xiążąt, gdyż mieli 170 miast i 740 wsi. — Lubiony był od Papieża Urdana III. bił się walecznie w Belgii a nawet do Chin w zawodzie rycerskim udać się zamyślał, lecz rozkaz ojca powołał go ku obronie własnéj ojczyzny.

Nowodworski Jerzy z chwałą dla siebie walczył w wojsku francuzkiem przy dobywaniu Pontesinu w obecności Henryka III. i Henryka IV. pod Ambianum. Służył we Francyi lat siedmnaście. Stamtąd popłynął do Malty, został kawalerem maltańskim, gdzie znowu siedm lat wojował. Zwiedziwszy Egipt i morza afrykańskie, pod Lapantem dał wielkie dowody męstwa i przytomności umysłu. Wróciwszy do ojczyzny słynął odwagą w wojnach za Zygmunta III. sprzyjał naukom i był dobroczyńcą wszechnicy Krakowskiej. Jakób Sobieski takie wyrzekł o nim zdanie: „Widziała przeważne jego dzieła Francja i Sabaudja. Widziały wyspy środziemego morza, a nie tylko Europie nań się patrzyć dostało, patrzyła afryka i gdzie nigdy, albo bardzo rzadko polska postała noga, tam jednego polaka mężna ręka wielkie imie swéj ojczyznie zjednała.“

Poniatowski Stanisław Wojewoda Mazowiecki, Kasztelan Krakowski, był jenerałem w wojsku szwedzkiem, przyjacielem i towarzyszem broni Karola XII. Pióro Woltera i Bronikowskiego unieśmiertelniło jego czyny.

Sapieha Krzysztof Pisarz W. K. L. słynął w obozach zagranicznych pod Bredą i Samletem przy sławnym hetmanie Spinoli; przy Henryku Hrabi Bergskim pod Grolą i Herzobergiem; we Włoszech przy Gonzalwie z Korduby wodzu Hiszpańskim odznaczył się pod Kazalem, a przy Emanuelu księciu Sabaudyi pod Frynem. Był biegłym w matematyce i przekładał na język polski Liwiusza, lecz śmierć przerwała jego sławny zawód w 24 roku życia.

DONIESIENIA

z Biòra interessów piśmiennych i informacyjnych.

Kto ma do wypożyczenia na pierwszą hypotekę w Krakowie istniejącą Złłp 12000. lub życzy sobie kupić kamienicę w jednéj z ulic pryncypalnych niech się raczy zgłosić do tego Biòra.

Potrzebujący miniatur na kości słoniowéj roznéj wielkości lub do pierścionków mogą w tém Biòrze takowe obstalować. a zaręcza się piękne wypracowanie, podobieństwo i pomierna cena

Fortepiano nowe machoniowe Wiedeńskie jest do sprzedania lub wydzierżawienia.

Potrzebujący Nauczycieli domowych, Ekonomów, i leśniczych, opatrzonych w świadectwa ich konduity i zdatności mogą się zgłosić po takowych.

W drukarni Józefa Czecha.